

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJOS
VIEŠOJO VALDYMO GRUPĖ**

PAŽYMA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS
RESPUBLIKOS SUSIRINKIMŲ ĮSTATYMO NR. I-317 2 IR 7 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
IR PAPILDYMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIVP-766, LIETUVOS RESPUBLIKOS
SUSIRINKIMŲ ĮSTATYMO NR. I-317 6, 7 IR 12 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO
PROJEKTO NR. XIVP-819 IR LIETUVOS RESPUBLIKOS SUSIRINKIMŲ ĮSTATYMO
NR. I-317 6, 7 STRAIPSNIŲ IR II SKYRIAUS PAVADINIMO PAKEITIMO ĮSTATYMO
PROJEKTO NR. XIVP-1328“ PROJEKTO (VYRIAUSYBĖS IŠVADA SEIMUI)
TAP-22-881; TAIS Nr. 22-7406(2)**

2022-07-13 Nr. NV-2045

Vilnius

Projekto rengėja. Vidaus reikalų ministerija.

Projekto tikslas. Pateikti Vyriausybės išvadą pritarti su pastabomis Seimo nario Raimundo Lopatos teikiamam Lietuvos Respublikos susirinkimų įstatymo Nr. I-317 6, 7 straipsnių ir II skyriaus pavadinimo pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIVP-1328 (toliau – Įstatymo projektas Nr. XIVP-1328), nepritarti Seimo narių Andriaus Kupčinsko ir Pauliaus Saudargo teikiamam Lietuvos Respublikos susirinkimų įstatymo Nr. I-317 2 ir 7 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymo projektui Nr. XIVP-766 (toliau – Įstatymo projektas Nr. XIVP-766) ir Seimo narių grupės (Vytauto Bako, Laimos Mogenienės, Rimos Baškienės, Domo Griškevičiaus, Luko Savicko ir kitų) teikiamam Lietuvos Respublikos susirinkimų įstatymo Nr. I-317 6, 7 ir 12 straipsnių pakeitimo įstatymo projektui (toliau – Įstatymo projektas Nr. XIVP-819).

Esama situacija. Įstatymų projektais siekiama pakeisti Lietuvos Respublikos susirinkimų įstatyme (toliau – Įstatymas) nustatytą teisinį reguliavimą, susijusį su susirinkimų organizavimo tvarka ir apskundimo teismui institutu: Įstatymo projektu Nr. XIVP-1328 siūloma ankstinti pranešimo apie organizuojamą susirinkimą, kuriame dalyvaus daugiau kaip 15 žmonių, pateikimo savivaldybės administracijai terminą, aiškiau reglamentuoti pranešimo derinimo, sprendimo apskundimo tvarką ir terminus; Įstatymo projektu Nr. XIVP-766 siūloma į susirinkimų organizavimo procesą įtraukti Respublikos Prezidento, Seimo ir Vyriausybės kanceliarijų įgaliotus atstovus; Įstatymo projektu Nr. XIVP-819 siūloma atsisakyti pranešimų apie organizuojamus susirinkimus derinimo procedūros ir nustatyti savivaldybės administracijos direktoriui teisę kreiptis į teismą dėl susirinkimų teisės ribojimo.

Projekto esmė.

- **Iš esmės pritarti Įstatymo projektui Nr. XIVP-1328, tačiau pasiūlyti Lietuvos Respublikos Seimui jį tobulinti, atsižvelgiant į šias pastabas ir pasiūlymus:**

1. Siūlytina nekeisti šiuo metu Įstatyme nustatyto termino ne vėliau kaip prieš 5 darbo dienas iki numatytos susirinkimo datos susirinkimo organizatoriams pateikti savivaldybės administracijos direktoriui pranešimą apie organizuojamą susirinkimą. Įstatymo projektu Nr. XIVP-1328 siūlomas nustatyti 15 darbo dienų iki numatytos susirinkimo datos terminas galėtų apriboti asmenų teisę laiku ir greitai įgyvendinti nacionaliniais bei tarptautiniais teisės aktais laiduojamą susirinkimų laisvę;

2. Įstatymo projektu Nr. XIVP-1328 siūloma nustatyti, kad skundai turi būti išnagrinėti teismo per 72 valandas nuo skundo padavimo. Siekiant užtikrinti realias teismo galimybes išnagrinėti skundus per nustatytą terminą, taip pat, atsižvelgiant į kituose galiojančiuose įstatymuose įtvirtintas analogiškas nuostatas, siūlytina numatyti, kad 72 valandų terminas skaičiuojamas nuo atitinkamo skundo priėmimo teisme dienos. Taip pat siūlytina kartu nustatyti ir atsiliepimo į apeliacinį skundą pateikimo terminą, nes pagal bendrąsias nuostatas atsiliepimas į apeliacinį skundą pateikiamas per 14 kalendorinių dienų ir būtų sudėtinga užtikrinti proceso šalių lygiateisiškumo bei rungtyniškumo

principų įgyvendinimą šios kategorijos byloje, siekiant, kad galutinis teismo sprendimas būtų priimtas dar iki numatomos susirinkimo datos;

3. Vadovaujantis teisėkūros sistemiškumo principu siūlytina atsisakyti savivaldybių administracijų direktoriams formuluojamo pavedimo priimti šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

➤ **Nepritarti Įstatymo projektui Nr. XIVP-766 dėl šių priežasčių:**

Siūlomi pakeitimai vertintini kaip neatitinkantys teisėkūros aiškumo ir sistemiškumo principų. Įstatyme nustatyti atstumai, kurių reikia laikytis susirinkimų metu, ne tik nuo Lietuvos Respublikos Seimo, Respublikos Prezidento kanceliarijos, Lietuvos Respublikos Vyriausybės, bet ir nuo teismų, kitų valstybės valdžios ir valdymo įstaigų, užsienio diplomatinėjų atstovybių, savivaldybių, Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamento sistemos, policijos, prokuratūros, Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerijos įstaigų ir kitų krašto apsaugos sistemos objektų, nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių, branduolinės energetikos objektų;

Įstatymu ir dabar yra sudarytos teisinės prielaidos derinant pranešimus apie organizuojamus susirinkimus dalyvauti ir kitų suinteresuotų įstaigų atstovams. Suderinus organizuojamą susirinkimą ir savivaldybės direktoriui pasirašius pranešimo apie organizuojamą susirinkimą suderinimą, praktikoje apie tai informuojamos suinteresuotos institucijos ir įstaigos;

Iš siūlomų pakeitimų neaišku, kokios būtų Seimo, Prezidento ir Vyriausybės kanceliarijų atstovų teisės, pareigos ir atsakomybė įgyvendinant įstatymą, nes viešosios tvarkos ir visuomenės saugumo užtikrinimas yra pagrindiniai policijos, o ne Seimo, Prezidento ar Vyriausybės kanceliarijų uždaviniai;

Valstybės valdžios institucijų kanceliarijų atstovų kaip susirinkimo subjektų privalomas dalyvavimas derinant pranešimus apie prie tų institucijų organizuojamus susirinkimus būtų labiau formalus ir sukurtų papildomą administravimo našą, tačiau neleistų pasiekti aiškinamajame rašte nurodyto tikslo išvengti neramumų, agresijos ir riaušių.

➤ **Nepritarti Įstatymo projektui Nr. XIVP-819 dėl šių priežasčių:**

Supaprastinus prašymų nagrinėjimo procedūras galėtų susidaryti prielaidos vykti susirinkimams, kurių metu būtų sudėtinga užtikrinti tiek organizatorių, tiek dalyvių, tiek kitų asmenų saugumą; Įstatymo projekte Nr. XIVP-819 siūloma nustatyti, kad pranešimas apie organizuojamą susirinkimą turi būti išnagrinėtas ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo jo gavimo, tačiau nenurodomos jokios su pranešimo nagrinėjimu susijusios pasekmės, nekalbama apie tai, koks sprendimas galėtų būti priimtas;

Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas turėtų nagrinėti tokias bylas, kuriose ne nagrinėjamas kilęs ginčas, o sprendžiama dėl susirinkimų laisvės ribojimo. Toks siūlomas teisinis reguliavimas nėra būdingas Lietuvos administracinei teisei;

Įstatymo projektu Nr. XIVP-819 siūlomas teisinis reguliavimas sukurtų prielaidas riboti asmens teisę į teisminę gynybą (klausimą nagrinėtų tik vienos instancijos teismas).

Derinimas. Projektas teiktas derinti Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijai, Lietuvos Respublikos Prezidento kanceliarijai, Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijai, Lietuvos Respublikos Konstituciniam Teismui, Teisingumo ministerijai, Teisėjų tarybai, Nacionalinei teismų administracijai, Lietuvos savivaldybių asociacijai ir Lietuvos Respublikos vadovybės apsaugos tarnybai.

Seimo kanceliarija, Teisingumo ministerija, Vadovybės apsaugos tarnyba pastabų projektui neturėjo. Respublikos Prezidento kanceliarija išvados dėl projekto nepateikė. Teisėjų taryba ir Nacionalinė teismų administracija projektui pritarė. Projektas patikslintas pagal Lietuvos savivaldybių asociacijos ir Vyriausybės kanceliarijos pateiktas pastabas ir papildomai derintas darbo tvarka.

Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupė projektui pateikė redakcinio pobūdžio pastabų ir pasiūlymų (2022 m. birželio 29 d. išvada Nr. NV-1910).

Atitiktis Vyriausybės programai. Įstatymų projektais neįgyvendinamos Vyriausybės programos nuostatos.

Dalykinio vertinimo išvada. Siūlome projektą svarstyti tarpinstituciniame pasitarime.

Viešojo valdymo grupės patarėja

Asta Klapatauskienė

tel. 8 706 63863, el. p. asta.klapatauskiene@lrv.lt